

Οι Κήρες ήταν άπειρες, μια για κάθε άνθρωπο που πέθαινε από βίαιο θάνατο. Συγγέονταν με τις Μοίρες αλλά πολλοί ήταν εκείνοι που θεωρούσαν ότι πρόκειται για το πρώτο όνομα των Ερινύων. Ο Λεκατσάς σημειώνει ότι τόσο ο Αισχύλος στην τραγωδία «Επτά επί Θήβας», όσο και ο Ευριπίδης στην «Ηλέκτρα» συγγέουν τις Ερινύες με τις Κήρες. Ο Ησίοδος τοποθετεί την γέννησή τους από τη Νύχτα αμέσως μετά την γέννηση των Μοιρών και λέει στη «Θεογονία» (218 κ.ε.):

«Η Νύχτα γέννησε και τις Κήρες που σκληρά τιμωρούν, αυτές που των θεών και των ανθρώπων προσέχουν κάθε παραπάτημα και ποτέ δεν παραλείπουν να ξεσπάσουν την τρομερή οργή τους σε όποιον έτυχε να αμαρτήσει».

Και στο έργο «Ασπίς» (249 κ.ε.), που του αποδίδεται, αναφέρει:

«Οι Κήρες χτυπώντας τα άσπρα δόντια τους, με άγρια μάτια, τρομαχτικές, κόκκινες σαν το αίμα κι απλησίαστες, τσακώνονταν για τους σκοτωμένους, επειδή όλες ήθελαν να πιουν το μαύρο αίμα τους. Κι όποιον νεκρό ή μόλις πληγωμένο έπιαναν, του έχωναν στο σώμα τα μεγάλα τους νύχια και η ψυχή του κατέβαινε στον Άδη, στον παγερό Τάρταρο. Κι όταν χόρταιναν από το ανθρώπινο αίμα, ξαναγυρνούσαν στη μάχη. Τις επέβλεπαν οι Μοίρες. Όλες τους άρχισαν με πείσμα μάχη γύρω από έναν άνδρα, αλληλοκοιτάχτηκαν με άγριο βλέμμα, πολεμώντας οργισμένες. Δίπλα στεκόταν η Μαυρίλα του θανάτου, τρισάθλια και χλομή, ξερή, ζαρωμένη από την πείνα, με γόνατα χοντρά και μεγάλα νύχια στις άκρες των χεριών της».

Τελευταίο παιδί της Νύχτας ήταν η Έριδα που, με τη σειρά της, γέννησε πάμπολλα παιδιά. Ήταν ο Πόνος, η Λήθη, ο Λιμός (πείνα), τα Άλγη (πληγές), οι Υσμίνες (πόλεμοι), οι Μάχες, οι Φόνοι, οι Ανδροκτασίες (ανδρών σκοτωμοί), τα Νείκεα (φιλονικίες), τα Ψεύδεα, οι Λόγοι, οι Αμφιλογίες, η Δυσνομία, η Άτη (απάτη) και ο Όρκος (δαίμονας ολέθριος για τους επίορκους). Όλα τα παιδιά της Έριδας έμελλε να κατοικήσουν στην είσοδο του Άδη, αθάνατα αλλά ποτέ θεοί.

Οι Άρπυιες και ο χρυσός σκύλος

Γιος του Πόντου και της Γης, ο Θαύμαντας θεωρείται ένας ακόμη «Γέρος της θάλασσας». Εσμιξε με την Ωκεανίδα Ηλέκτρα που του έκανε κόρες την Ίριδα και τις Άρπυιες. Ήταν αυτές μισές γυναίκες, μισές πουλιά, πνεύματα της ανεμοζάλης, με φρικιαστική μορφή και φτερά και νύχια γύπα, επιφορτισμένες να προμηθεύουν κατοίκους στο βασίλειο των νεκρών.

Το όνομά τους σημαίνει «οι άρπαγες» και αρχικά, ήταν δύο, η Αελλώ (ανεμοστρόβιλος) ή Αελλόπους (γρήγορη σαν τον ανεμοστρόβιλο) και η Ωκυπέτη ή Ωκυπόδη ή Ωκυθόη (γενικά, η πολύ γρήγορη). Στην Ιλιάδα, ο Όμηρος (Π 148 κ.ε.) τη λέει Ποδάργη. Είναι αυτή που απέκτησε από τον Ζέφυρο τα φτερωτά άλογα του Αχιλλέα. Μετά, προστέθηκε και τρίτη, η Κελαινώ (η σκοτεινή). Η έκφραση «τον πήραν οι Άρπυιες» για τους αρχαίους σήμαινε ότι κάποιος πέθανε (Οδύσσεια, α 241). Τις συναντάμε κυρίως σε δυο μύθους, του Πανδάρου και του Φινέα.

Ο Πανδάρους ήταν γιος του Μέροπα και μιας νύμφης, της Εχέμειας. Στο ιερό του Δία, στην Κρήτη, κυκλοφορούσε ένας χρυσός σκύλος, κατά πολλούς ο φύλακας της Αμάθειας, όταν ο Δίας ήταν μωρό. Ο Πανδάρους τον έκλεψε και τον έδωσε στον Τάνταλο, να του τον φυλάξει. Ο Τάνταλος τιμωρήθηκε όπως του έπρεπε αλλά και ο Πανδάρους πέθανε νωρίς, αφήνοντας απροστάτευτα τρία μικρά κορίτσια: Τις Αηδόνα, Κλεοθήρα και Μερόπη. Στην Οδύσσεια (υ 66 – 78), η γυναίκα του Οδυσσέα, η πιστή Πηνελόπη, διηγείται τι έγινε με αυτές:

Η Αφροδίτη ανέλαβε να τις αναθρέψει και τις τάλιζε με γάλα, μέλι και θαυμαστό κρασί. Η Ήρα τις προίκισε με ομορφιά και σύνεση. Η Άρτεμη τις χάρισε μεγαλόπρεπη περπατησιά. Η Αθηνά τις έμαθε να υφαίνουν πανέμορφα εργόχειρα. Όταν τα κορίτσια έφτασαν σε ηλικία παντρείας, η Αφροδίτη πήγε και βρήκε τον Δία στον Όλυμπο και του ζήτησε να μεσολαβήσει, να τις δοθούν άξιοι γαμπροί. Αντί γι' αυτό, οι Άρπυιες χίμηξαν και τις άρπαξαν και τις έδωσαν στις Ερινύες, να τις έχουν δούλες. Μια άλλη εκδοχή επιμένει ότι τις Άρπυιες τις έστειλε ο Δίας που ακόμα δεν είχε ικανοποιηθεί για την κλοπή του χρυσού σκύλου.

(τελευταία επεξεργασία, 27 Οκτωβρίου 2020)